

نگاهی به جزئیات برنامه کارآموزی داوطلبانه فارغ التحصیلان مدارس

«کار توشه» توشه دانش بنیان

عسل اخویان طهرانی

سردبیر
پیشران

تا همین سال‌های نه‌چندان دور، معمولاً ورود به هر کسب‌وکاری به گذراندن دوره‌ای آموزشی یا بهتر بگوییم شاگردی نیاز داشت. رفته‌رفته با تغییر فضای کسب‌وکار و شکل‌گیری کسب‌وکارهای جدید این روند در بسیاری از موارد جای خود را به گذراندن تحصیلات آکادمیک داد. در واقع افرادی که می‌خواستند در حوزه‌های تخصصی فعالیت خود را آغاز کنند، باید ابتدا در آن رشته تحصیل می‌کردند، اما آموزش‌های دانشگاهی و تئوری تا چه حد فرد را برای شروع فعالیت کاری آماده می‌کند؟ واقعیت این است که با توجه به این‌که فضای کسب‌وکارهای جدید با سرعت بسیار بالایی متناسب با پیشرفت‌های فناوری‌های روز و تغییر نیاز بازار متحول می‌شود و در بیشتر مواقع نظام آموزشی از این سرعت بالا جا می‌ماند؛ نتیجه این شده که در سال‌های اخیر شاهد ایجاد شکافی میان دروس دانشگاهی و واقعیت‌های کسب‌وکار هستیم. از طرف دیگر زمانی که دانش‌آموزان پس از پایان تحصیلات‌شان برای ورود به دانشگاه و انتخاب آینده تحصیلی و شغلی‌شان اقدام به انتخاب رشته می‌کنند، در بسیاری موارد ذهنیت شفاف و درستی از آنچه در مسیر کسب‌وکار در انتظارشان است و بازار کار رشته تحصیلی انتخابی‌شان ندارند؛ نتیجه این‌که این روزها بسیاری از فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در مشاغل غیرمرتبط با رشته تحصیلی‌شان مشغول به کار هستند. به همین خاطر آشنایی با فضای کار، اتمسفر حاکم بر آن و شناخت نیازهای شغلی می‌تواند بینش درست‌تری در دانش‌آموزان پیش از ورود به فضای دانشگاهی ایجاد کند. در همین راستا معاون محترم علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری همزمان با آغاز سال تحصیلی جدید از برنامه‌ای با عنوان «کار توشه» رونمایی کرده است. در ادامه جزئیات این طرح و نحوه اجرای آن را بررسی خواهیم کرد.

دوره‌های کوتاه‌مدت با فضای کار آشنا شوند و دوره تحصیلات دانشگاهی را هدفمندتر دنبال کنند.

فارغ التحصیلان آماده ورود به محیط کار نیستند

شاید تصور کنید شکاف میان نیاز بازار کار و آموزش دانشگاهی و آماده نبودن فارغ‌التحصیلان برای ورود به فضای کار و به روزرسانی نشدن واحدهای دانشگاهی متناسب با تغییرات دنیای کسب‌وکار فقط مخصوص کشور ما باشد اما جالب است بدانید نتایج نظرسنجی پایگاه intelligent.com که به تازگی انجام شده و مدیران ارشد ۹۶۶ شرکت سراسر دنیا در آن شرکت داشته‌اند، نشان می‌دهد درصد بالایی از آنها از استخدام فارغ‌التحصیلان تازه‌ناراضی هستند. در این نظرسنجی مدیران استخدام معتقد بودند فارغ‌التحصیلان اخیر دانشگاه برای ورود به فضای کار آماده نیستند؛ نمی‌توانند حجم کار را تحمل کنند و غیرحرفه‌ای هستند. ۷۵ درصد شرکت‌ها اعلام کرده‌اند از برخی یا همه فارغ‌التحصیلان اخیر دانشگاهی که در سال جاری استخدام کرده‌اند رضایت نداشته و برای سال بعد در استخدام این گروه تردید دارند. واقعیت این‌که برای ورود به بازار کار در کنار تخصص و دانش فرد، مهارت‌های فردی و جمعی دیگری نیز مورد نیاز است که جایی در دروس دانشگاهی و فضای آکادمیک ندارد.

دوره کارآموزی در دنیای چند دهه اخیر در بسیاری از حوزه‌های کاری رایج شده است؛ شاید آشنا ترین نمونه آن که بارها به گوش همه ما خورده، در حوزه پزشکی باشد که پزشکان در پایان دوره تحصیلی ابتدا باید طرح کارورزی یا همان Internship را بگذرانند و سپس فارغ‌التحصیل شوند. مشابه این وضعیت را در برخی رشته‌های فنی - مهندسی نیز شاهد هستیم. جدا از رشته‌های تحصیلی که کارورزی بخش پایانی آنها پیش از فارغ‌التحصیلی دانشجویان و ورود به بازار کار واقعی است، بسیاری از کسب‌وکارها و شرکت‌های بزرگ نیز پیش از استخدام نیروهای جدید تازه فارغ‌التحصیل دوره‌هایی را تحت عنوان کارآموزی برای آشنایی بیشتر فرد متقاضی با فضای کار واقعی و از سوی دیگر برآورد توانمندی‌ها و خصوصیات اخلاقی و حرفه‌ای او پیش از آغاز فعالیت رسمی برگزار می‌کنند. در هر دو این موارد فرد پس از گذراندن دوره تحصیلی اگر خوش شانس باشد، فرصتی برای آشنایی با فضای کار و نیازهای واقعی بازار در حوزه تخصصی‌اش خواهد داشت.

در طرح کار توشه برای آشنایی با تحولات کسب‌وکارها و البته توانمندی و تمایل نسل جدید، قرار است دانش‌آموزان مدارس استعدادهای درخشان پیش از ورود به دوره تحصیلات دانشگاهی با ورود به شرکت‌های دانش بنیان در قالب

در نسل‌های پیش‌تر بسیاری از افراد از سنین نوجوانی تجربه‌های جسته و گریخته‌ای از اشتغال در تابستان یا پس از پایان ساعات مدارس داشتند که این موضوع با تغییر فرهنگ و سبک زندگی در دهه‌های اخیر بسیار کمرنگ شده و به همین دلیل بیشتر جوانان نسل زد یا به عبارت خودمانی‌تر دهه هشتادی‌ها فرصتی برای آشنا شدن با فضای کاری تا پیش از فارغ‌التحصیلی از دانشگاه ندارند و به همین دلیل برای آماده شدن‌شان در فضای کاری انرژی بیشتری مورد نیاز است.

اجرای طرح کار توشه می‌تواند برای تطبیق یافتن دانش‌آموزان با فضای کاری آینده‌شان فرصت مناسبی فراهم کند. این طرح گرچه در مرحله اول به صورت محدود و فقط برای دانش‌آموزان سمپادی در نظر گرفته شده است، اما در ادامه می‌تواند فرصت مناسبی برای آمادگی جوانان و انتخاب مسیر دلخواه شغلی و تحصیلی‌شان فراهم کند.

کارآموزی؛ کلید ورود به کسب‌وکارهای فناورانه

در دنیای در حال تحول امروز، مدارک تحصیلی به تنهایی برای تضمین فرصت شغلی و آینده موفق کافی نیست و فرد دانش‌آموخته باید بتواند به شکل موثری الزامات و نیازهای محیط کار را فارغ از دانش تخصصی مورد نیاز برای کار فرا بگیرد؛ همین موضوع باعث شده

